

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionalista

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». — Dante.

¡Barcelona!...

La tenacitat criminal del polítich corromput y el covart aclaparament dels rics y de la massa neutra ha dut a Barcelona a la catástrofe mes espantosa. Veurer al jornalier deixar l'eyna del treball y contemplar-lo ab la carabina, lo punyal ó el ganivet a la ma es la cosa mes trista y mes planyenta, es lo derrocament moral de la societat, es la mateixa societat enderrocada es. Veurer a Espanya convertida en una tribu de ransenas que devallen la montanya famolenchs de constituhir una nova humanitat.

No hi ha valgut l'avis prudent de la gent sensata; pera res han servit les queixes llastimoses de tot un poble, lo mateix de la gent alta que de la gent treballadora; los cors honrats d'una y altra classe de la societat barcelonina bategaven fortament; tots demanaren misericordia, pero la pau y la tranquil·litat no ha aparegut, en tres mesos, per cap banda.

Honorables Concellers de Barcelona concertaren un plan llògich dins de la Casa del poble per acabar ab aquesta lluyta sangrenta, idea hermosíssima qu'aculliren alegrosos els obrers, afanosos de treball, de pau y tranquil·litat... pero... l'esperit pervers d'un canalla erigit en amo y senyor, lluny d'acceptar la concordia, ha portat a la populosa Capital de Catalunya al enfonzament mes luctuós que podem imaginarnos.

Lo mateix qu'un camp de blat després de la pedregada, colltorcen los caps de gent desenta pels carrers de la ciutat; rius de sanch per totes bandes; per tot arreu no s'veu mes que la fumera del incendi, lo llampech de la descàrrega, bocàs escumosas, ulls qu'espurnan, homes febrósos, camilles, ambulancies de la Creu Roja, cases que s'enrunan y un trist quadro de mort impossible de pintar.

¡Barcelona es un forn!... Mes, lo canalla, lo perdut, l'home infame qu'ha encés y atonat aqueixa foguerada, quan mes obligació tenia h'enlluhernarse ab llurs flameres, ha deixat la Capital, aprofitant lo silenci y la negror de la nit

pera escabullirse del teatre del extermini, buscant, com un altre Caín, la pau del desert y el refugi de la boscuria. No oblide, empró, aqueix polítich funest que per totes bandes li apareixerá l'ull de Deu, puig lo crim y la complicitat ha de tindrèr, també, la seva expiació aquí a la terra!

No es hora ara d'estudiar profundament aquesta qüestió social en la que s'embolballa per un costat la justa aspiració del obrer qu'anhela millorar de condició y per altre la intrusió d'elements perturbadors de tot ordre moral de coses. No es hora de buscar entre'l foscám de les passions lo culpable de tota aqueixa cadena de dol y consternacions que remonten a Espanya al escomensament de sa formació.

Meditin los que tingan seny y analisin l'estat d'avuy y l'estat de fa pòchs anys de la mes hermosa ciutat d'Espanya. Abans, anys enrera, pobres y rics, jornaliers y fabricants, artistes y industrials, tots se mostraven orgullosos de treballar y viurer a Barcelona. Avuy... uns y altres sembla que la Capital els hi caygui al damunt y... es que embornats uns y altres per elements estranys no saben veurer que'l ponentol vé de lluny y que no son els fills y la connaturalisats a Barcelona los que volen la destrucció de la ciutat comptal, sino que son uns altres los que treballen, sota terra com los cadells, pera que de Catalunya fugin aqueixes grans fortunes que l'han feta rica y gran.

Repetim que'ns dona llástima l'actitud del obrer decent, seduït ab males arts per homes destorbats y corromputs. Si; ens dona molta pena veurer pels carrers de Barcelona al honrat treballador ab un ganivet ó ab la teya del incendiari. Voldriam... voldriam, sí, veurel dignament dins del taller ó de la fabrica treballant com Deu mana y cobrant, com es de justizia, un sou decent, pel mitj del qual pogués cubrir folgadamente les justes necessitats de sa familia.

Meditem tots aquesta qüestió social; enrahonem-la com cal y al extendrer lo llas de germanor pera estreïr mes y mes los afectes dels homes de bé, procurém, també, qu'aquesta pinya siga l'baluart

ahont s'estreït per sempre la vida del gandul, del corruptor, del destorbat y de tota aqueixa corrua de gent encasillada y falsaria, a la quina deu la nostra terra l'estat anárquich y de desolació que la empobreix y l'aniquila.

Procurin aixó els obrers, procurin aixó ls patrons y aixis uns y altres logran que fugi la fam de les vivendes y que sigui com sempre Barcelona lo mirall d'un poble treballador.

Francesch Mestre y Noé.

Tortosa, Febrer de 1902.

Una imposició de la mestressera

Ha sigut objecte de vius comentaris durant la setmana passada la donada pel governador de Mallorca prohibint l'us de la llengua mallorquina en les sessions que celebrin los regidors en la Casa Comunal de Palma. Lo governador de la insula, atiat pels polítichs engegats del centre, ha sigut lo primer qui s'ha atrevit a ferir el sentiment nacional d'un poble que treballa cada dia ab més virior pera revendicar els drets que li pertocan; ha volgut inquietar la fera, pera tantejar la forsa que encara tinga, a fi de poder després extendre iguals disposicions per tots els municipis de Catalunya, que en sa major part han comensat a desferse de la llengua castellana en llurs sessions oficials; pero no ha vist que ab aquella imposició ha lograt encendre encara mes l'amor a les coses de casa y sobre tot a la llengua catalana; ni havia previst la pluja de felicitacions que han caigut sobre'l municipi de Palma, encoratjant als benemerits regidors que saberen rebutjar l'intenció inoportuna d'aquell funcionari.

Van ben errats de comptes, si s'creuen los nostres dominadors que'ns farán tornar un pas enrera en lo camí que havem guanyat. Lo poble catalá, lliure ja de las preocupacions que'l cegaren bona part de la passada centuria, s'ha redressat ab massa empenya pera consentir que se'l tracti com una canalla que necessita caminadors, ó com un

esclau que ha perdut tots los drets devant de son senyor; te prou arrejada a la conciencia la personalitat propia, pera no deixar que sos enemics la privin d'un dels puntals mes fermes d'aquesta personalitat, com ho es la propia parla. Ben al contrari, no s'accontentarà en conservar los llochs guanyats, si no que trevallará ab fe y ternura pera reconquerir los que encara li mancan. Si avuy la llengua catalana s'ha obert las portas de molts municipis, no ha entrat encara a tots los llochs que li pertocan, no ha sigut encara reconeguda oficial pera tots los actes de la nostra vida. A obrir lo pas pera que ocupi aquets llochs, pera que sia declarada y coneguda oficial, se dedican y dedicaran los nostres esforços, mal que pesi als encarcarats d'esperit, que s'empenyen en que sia un ideal practicable, que la llengua castellana sia l'única que s'parli al Estat espanyol, arreconant les que existeixen a la categoria de dialectes, destinats a desaparèixer per corrupció y miseria.

Tothom que estimi sa dignitat treuria de sa casa a la criada, que afalagant traïdorament al senyor, arrambés a la senyora a la cuyna pera fersè ella la mestressera. Nosaltres no volem fer tant ab la llengua castellana, que també de criada se feu mestressera de nostra Patria, arrabant la nostra parla com traste inútil com drap de cuyna. No volem fer tant ab la llengua castellana, no li barrarem del tot les portes de casa nostra; pero si que no consentirem que segueixi sent la mestressera, permetenli solçament quedarse a casa a tall de criada, per si pogués prestarnos algun servey, com nos lo prestan altres llengües.

Mentres nosaltres portem a cap aquesta tasca, l'enemich se valdrá de tots los medis que tinga pera no deixarnos passar avant, comensant per donar disposicions com la que ha portat a cap lo governador de Mallorca ab l'Ajuntament de Palma. Pero nosaltres, sens ferne cas, tirarem avant sempre, prenent aquestas y semblants estocadas com rabiolas de mestressera en les acaballes de son predomini.

J. Ll.

MALLORCA Y CATALUNYA

La darrera sessió

del Ajuntament de Palma

Aixís la resenya *La Almudaina*, completant lo que han comunicat los carresponsals:

"...El senyor Villalonga (don Francisco), pidió la palabra usando el lenguaje mallorquín.

El señor Lladó dijo que en cumplimiento del mandato del señor Gobernador se veía en el caso de suplicar al señor Villalonga y demás señores concejales que empleasen en las sesiones la lengua castellana.

Pidió de nuevo la palabra el señor Villalonga (don Francisco), y continuando en lengua de mallorquín dijo: "que precisamente había pedido la palabra para ocuparse del asunto, por la estraneza que le causó la orden del señor Gobernador prohibiéndose hablar en nuestra lengua propia, pero más estraneza me ha causado aún que hoy el Alcalde insistiera, por cuanto á pesar de las gestiones que he practicado y papeles que he resuelto no me ha sido posible encontrar ninguna ley que nos prohibiera usar nuestra lengua.

Como digo, á pesar de mis gestiones, sólo me ha sido imposible encontrar un dictamen de la Comisión Provincial dado en un caso análogo ocurrido en el Ayuntamiento de Pollensa, en que el Alcalde prohibió á varios señores concejales que se expresase el mallorquín; estos se alzaron contra dicha pretensión del Alcalde, y la Comisión provincial no sólo resolvió el recurso á favor de los señores concejales, sino que en el dictamen, se decía al Alcalde que no sólo dejase hablar el mallorquín sino que procurase facilitar los medios para que las discusiones resultaran claras y de fácil comprensión.

Pero hay más aún, esta resolución fué sancionada por el que era entonces Gobernador civil de esta provincia, señor Moncada.

Se extendió el señor Villalonga en otras consideraciones demostrando las ventajas que reportaría el empleo de la lengua mallorquina.

La lengua, añadió, es un derecho innato en el hombre, es nuestro carácter.

El señor Villalonga fué interrumpido por el público con una nutrida salva de aplausos y gritos de *bravo y muy bien*.

Terminó proponiendo que el Ayuntamiento recurra en alzada contra dicha disposición del señor Gobernador.

El señor Llopis, dijo que sentía en el alma el tener que terciar en el asunto, primeramente porque no es mallorquín y segundo porque no se entendería que lo hacía por ir contra la lengua mallorquina, que le es agradable y simpática.

Manifestó que su opinión era que en todos los actos oficiales debía hablarse el castellano, fundándose

en que Alfonso X, el sabio, comprendiendo los beneficios que reportaría el que en todo su reino se hablase una misma lengua, dispuso que no se usara en los actos oficiales más lengua que la castellana.

Defendió su opinión de que en todos los actos oficiales debe hablarse la lengua castellana, añadiendo que si él hubiese sido el Alcalde no hubiera permitido á ningún concejal que hablase el mallorquín.

(El público prorrumpió en gritos de fuera contra dichas palabras).

Añadió que no reconocía autoridad á la Comisión provincial para dar una solución como dió en la cuestión entre el Alcalde y concejales del Ayuntamiento de Pollensa.

Terminó prometiendo hablar el mallorquín si el ministro de la Gobernación dicta una Real orden autorizándola en las sesiones.

El señor Martí dijo que no se trataba de que los que opinaban como él quisieran imponer el que se hablara el mallorquín, sino de defender la libertad que tenemos cada uno de nosotros de expresarnos en la lengua mallorquina.

El señor Llopis añadió, nos ha citado una ley de Alfonso el Sábio, y yo digo que es lo mismo que si nos hubiese citado de Felipe el Hermoso, puesto que ni uno ni otro han reinado en Aragón.

El señor Martí combatió uno á uno los argumentos del señor Llopis; añadiendo que Felipe V el Animoso nos dejó el habla mallorquina pues no depende de nuestra voluntad el que lo hablemos. Muy bien lo ha dicho Mendez Pelayo: La lengua no se pone ni se quita por voluntad, es una ecuación personal entre el que piensa y lo que se piensa.

El señor Villalonga (don Antonio) dijo, hablando en mallorquín, que en la sesión última ya protestó de la arbitrariedad del Gobernador que intentó impedir que habláramos en mallorquín. "Siempre he defendido la autonomía y por lo tanto, mientras no venga una ley que lo prohiba, hablaré en mallorquín."

Rectificó el señor Llopis sosteniendo su opinión.

El señor Muntaner (don Tomás) lamenta el rumbo tomado por la discusión.

Entiende que bajo el aspecto doctrinal es indiscutible que tienen derecho los concejales de expresarse en mallorquín, pero que bajo el aspecto legal entiende que debe estudiarse bien y con detenimiento el asunto.

Iguales ó parecidas manifestaciones hizo el señor Roselló y Cazor.

El señor Martorell, dijo, que quizás nadie de los presentes conocía mejor que él el asunto ocurrido entre el Alcalde y varios concejales del Ayuntamiento de Pollensa, y que por lo mismo entendía que los concejales pueden expresarse en el lenguaje que mejor les parezca.

El señor Martí agradeció la atención á los señores expresados.

Se acordó que una comisión compuesta de todos los abogados que forman parte del Ayuntamiento estudien el caso y formulen el oportuno dictamen.

No habiendo mas asuntos de que tratar se levantó la sesión.

L'Angelus

I

Lo sol apunta, saludant lo mont y apartant ab sos raigs las boyras que, com cortinas vaporosas de polsím d'or y escarlata, embolcallan de cap á cap l'ample horitzó.

La terra comensa á alzar remor. Los aucellets cantan y la Natura tota s' deixondeix.

Allavors per concas y serraladas ressona l'toch clar y acompassat de la Ave-Maria, repetit per moltes campanas alhora.

Los llavis resan... l'anima espera... l'cor sospira!...

II

Arriba l'plé jorn. Bull la vida enllá ab verdadera febre. Lo sol cau aplomat. Tot alsa son ver alé sublim. Es mitjdia...

Allavors la campana torna á tocar... Los llavis pregan... l'anima medita, lo cor se para un moment y torna á marxar al compás d'un relloige... Tot viu.

III

La tarde cau com donzella defallida d'amor. Lo sol envía sos ultims petons á las montanyas, deixantlas com encesas. Los aucells li endressan sos darrers adeussiaus avans no s' capbussi en la inmensa gola que l' Ponent li obra allá d'enllá...

Las xemaneyas de las llars fuman... los gossos de las masías lladrán... lo pagés plega del sant trevall, tant satisfet com cansat, y... la xuta comensa á cantar.

Quan las ombas s' apoderan de la terra, torna la campana á tocar. Es l'angelus... Los llavis tornan á resar... l'anima creu... lo cor sent...

En aquest sublim moment la Natura enmudeix... Quí es allavors que no confessi á Deu?...

Emili Pascual y Amigó

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 23, Sant Pere Damiá.—Dilluns, 24, Sant Matías.—Dimars, 25, Sant Cesari.—Dimecres, 26, Nuestra Señora de Guadalupe de Méjich.—Dijous, 27, Sant Leandro.—Divendres, 28, Sant Romá.—Dissapte, 1, Sant Rosendo.

CALIU

Era bona com un àngel y rossa com un estel de tan bonica com ella jo no n' he vist cap més.

Primerenca, primerenca com la flor del atmetler, fou jay! una rosa blanca florida al cor del hivern.

Aucelleta enamorada de la llum del sol ixent, se n' fugí de aqueixes terres, com si assí hi fes massa fret.

Perque ja no la puch veure sempre m' sembla que la veig: si tothom dormit somnia jo somnio ben despert!

II

Era encara ben petita y jo encara un noyet, ja me amagava de estudi per corre al darrere seu!

Germaneta jo li deya y ella m' deya germanet; semblavan dues poncelles, que s' obran al mateix temps.

Ella me donava cintes jo li abastava muhets; rondalletes que m' contava may mes les oblidaré.

Joyoses les nostres mares s' deyan fentse tullet! —¡Quina parella mes bona farán aquests dos baylets!

III

Passaren anys: jo crexia y ella crexia també; jo li cantava corrandes nits d'estiu y nits d'hivern.

Elia obría la finestra en rondada de rosers; jo m' enfilava á la parra que cobria la paret.

Y allí les mans bemestretes y els ulls clavats en lo cel, prometiam estimarnos ab un amor pur y etern.

Dolses nits plenes de somnis de tot lo sant y lo bell, d'adeussiau, nits hermoses; ja no tornarem may més!

IV

Prop ben aprop de l'iglesia, dins un clos que sembla un erm, tota en rondada de roses.

Jay! n' hi plantat una creu. Cap fuster no l' ha pas feta, no li ha pas duta l' fesser, lo roserer que la enronda.

Si algun dia anant á missa, pel cim del vell mur guayteu, y la fusta ja es corcada.

y les flors mortes de set, Es que jo ja no m' anyoro, es que ja no ploro més: si m' voleu di' un parenostre, que vos ho pach lo bon Deu!

Anisè de Pagés de Pnig

Batzilleries VARIETATS

Un bon partit.

Tots els diaris de Tarragona anaven plens de detalls donant compte d'un casament fet a Almoher, que ha sigut pera aquella població un verdader aconteixement, donchs el nuvi es lo que s'en diu una persona de suposició y un verdader cacich que anys ha que intervé en tots els assumptos de política local, pels que, segons notícies, hi té una mà que enamora, com se n'ha enamorat la que avuy porta 'l seu nom, que l'hi ha concedit la seva mes ó menos blanca, y més ó menos feta a repartir palmetadas, perque han de sapiguer que la mitja taronja d'aquet senyor de *horca y cuchillo*, es mestra de la població.

Fins aquí el cas no té absolutament res de particular, per més que algún maliciós vulgui veure en aquet matrimoni, per part de la contrayent, un medi infalible de cobrar ab puntualitat els trimestres.

Peró encara que fos aixís, aquestes son inferioritats en las que no ns hi hem de ficar pera res, y, per altra part, tant la senyora mestra com el seu senyor espos, obrarant molt santament practicant aquella màxima que aplicada al cas podria formularse dient que l'administració municipal ben ordenada, comensa pels que la manejan.

Ara, de las circumstancias personals del nuvi si que volém dirne alguna cosa donchs han passat a ser del domini públich d' ensá del día que 'l varen treure al carrer pera anarlo a batejar.

Empró desd' allavoras aquestas circumstancias han variat una miqueta, donchs apart de que en aquella fetxa encara no era cacich, hem d' afegirhi que no tenia, com ara, més de setanta anys, ni era cego.

Quan va perdre 'l mon de vista, l'home tenia quatre anys, pero, segons pot deduirse, per la carrera que ha fet, el no véurehi no li ha privat de fer 'l ull viu y d' enginyarse per tots istils.

Com a polítich, exerceix els càrrechs d' agutzil del Ajuntament y del Jutjat municipal y es assessor del Municipi, y com a industrial té botiga de taverner y d' estanquer.

Els seus enemichs, — qui no n' té? — li han posat la fama de que es un toca campanas.

Aixó es cert a tot serho, pero l'interessat no ho nega ni s'hi enfa-da, donchs fa molts anys qu' es campaner de la parroquia.

Figúrintse si un home aixís no arriba a ser cego, lo que hauria sigut! Pel cap bai ministre.

Mes de quatre n'hi ha que ho son y no 'ls hi serveix de res el dó de la vista y de la claretat.

Un batziller.

LA FESTA MAJOR

A la iglesia tot fen bulla
va 'l jovent enjogassat,
¡qué mudades les pubilles!

¡los fadrinets qué elegants!

A la tarde hi ha ballades,

á la plassa ballen rams,

tot es alegría y festa

tot es riure y bromejá.

La pubilla de ca 'n Roure

á la iglesia ha entrat plorant,

¡Cóm, avuy que tot es festa

lo plor sa galta ha mullat?

Tots l'observan, tots la miran

ningú gosa a preguntar.....

Lo vestit de la pubilla

massa que 'ls ha contestat.

Va vestideta de negre

porque mori son aymant.

¡Tot es broma, tot es festa!

¡Per ella l' pló está guardat!

Antón Navarro y Puga.

**

LO PASTOR Y 'L GOS

(FAULA D' ISOP)

Qui ama 'l pastor, en ell morirá:

—

Lluny de son corral pastura

sas ovelles un pastor,

y si un gos no me 'l detura

hi troba sa perdició;

puix un llop molt afamat

va per cruspirse

tot lo remat.

Mes prudent, lo gos li diu:

— "Sabent que 'l llop te vol mal

¡qui 't fa allunyar del corral?

Fuigne d' aquell qu' es dolent

y no n' esperis

cap bon intent.."

Trad. de J. Alcavero.

**

DUGAS COSAS

¡Qué es lo mon? Jo 'l classifico

de la manera que vé:

(y dihent'ho encara 'm deixo

molts cosas al tinté.)

Lo cau de las grans mentidas

que ré está posat com cal,

l' un mira d' enyanyá 'l altre

campejant tant sols lo mal.

Si d' aquest mon de fatigas

fugis tot home pervers,

estich cert que desseguida

puedaría mitj desert.

J. Durán.

—

Diu que Deu va cridá un día

la Poesía y l' Amor,

y 'ls va dir:—Pel be dels homens

aneusen plegats pel mon.

Tu, Amor, de goig embriagats,

omplels lo cor de passió;

y ab tes ales, Poesía,

privals de caure pel llot.

Vida mia, entre tos brassos

vina, vinahi sense por;

quan sentirás que t' estrenyen,

será per volar tots dos.

Francesch Mathen

NOTICIES

... sos de verola, quin contagi ha procurat evitar l' autoritat local.

No reproduhim la relació dels fets sangrents ocorreguts aquestos dies a Barcelona perque dels que podriem insertar ha passat ja la oportunitat. Altrament tampoch podem donar crédito a la major part de les notícies que circulen per la rahó de que no están prou garantides.

De tots modos, cal manifestar que l' estat anormal de Barcelona ha millorat bastant.

Lo Consistori dels Jobchs Florals nos fa saber que l' Emm. y Reverenidissim senyor Cardenal Casañas, Bisbe de la diócesis, s' ha dignat posar a la disposició del Consistori un premi para adjudicar al autor d' una poesia relligiosa que, a judici dels Mantenedors, sin marcixadors del mateix.

Corren billets falsos de 100 pesetas. L' emissió falsificada es la darrera y 's distingeixen los bitllets falsos dels bons en que 'l color es més clar, los fils del urdit lateral son superposats y 'l dibuix del bust de Quevedo, sobre tot los ulls, está fet ab molta imperfecció.

Lo diumenge al retornar a la estació la máquina número 11,726 que havia anat acompanyar lo tren mixto que surt a dos quarts de dos de la matinada y sens que pogués ser evitat toparen abdos máquinas en lo kilómetro 194, a mitja hora, aproximadament d' aquesta ciutat, resultant del topament ferits de gravetat lo maquinista Miquel Cuenca y 'l fogayner Salvador Bailó y set viatjers de feridas lleus.

Lo tren retorná a Tortosa portant als ferits que foren curats pel metje de la Companyia nostre estimat amich D. Eduart Domingo.

Lo Jutjat instrueix las oportunas diligencias pera depurar las responsabilitats.

L' esment tren torná a sortir cap a Tarragona y Barcelona ab quatre horas de retras.

Sembla que 'l topament fou motivat per una mala interpretació del quefe de la estació que creya havia ja retornat la máquina que acompanyá al mercancías fins a la estació immediata, per lo que s' atrevi a donar la sortida al tren correu.

Las averias de las máquinas foren de consideració.

S' han donat d' alta casi tots els remats que per sospites de que si estaven atacats de la glossopeda foren manats retirar pel Menescal municipal.

A la partida rural anomenada Aldea s' han registrat alguns cas-

Lo preu de l' oli de nostre terme ha sofert dos rals d' augment, pagantse desde fa dies a 16 pessetes lo canti del pahis.

Lo diluns foren traslatats a la Beneficencia de Tarragona sexanta pobres orfes de la Casa de Misericordia de nostra ciutat, desenrotllantse una escena desgarradora de llágrimas y protestes entre 'ls infelissos que s' en anaven y els altres que s' quedaven.

Lluny d' estranyarnos trobem molt justificada aqueixa protesta y moltes al considerar la trista situació dels pobres, que, malgrat la mala sort de careixer d' afectes paterns y de tot carinyo parentiu encara se 'ls hi arrebatava lo llas de germanor entre sós petits companys d' infortuni, treyentlosi, ademés, lo calor y l' abrich de la Casa qu' ells consideraven la payral.

Tan inhumana conducta mereix la mes enérgica protesta, la qual fém constar de tot cor vers aqueixos polítichs governants y vers aqueixa despótica Diputació que tenint mitjos de resoldre l' assumpto, embargant y portanta la barra als Municipis, se contenta en viurer tranquila ferint lo cor dels més pobres infelissos de la societat.

Avuy s' acaba a la Catedral lo solemne Triduo que 'l Capítol de la mateixa ve consagrando, desde 'l dijous, en honor de Sa Santetat Lleó XIII, any 25 de la promoció al Suprem Pontificat.

Pel mateix lo día 2 de Mars los Reverents PP. de la Companyia de Jesús celebrarán solémnes cults en acció de gracias y tribut de veneració al Sant Pare.

Acompanyém; a nostre estimat amich D. Francesch de P. Muñoz, en la pena que sofreix per la mort del seu volgut pare D. Marian, per quina ánima preguém a Deu.

R. I. P.

Durant los quatre ultims dies de la setmana han caygut sobre aquest terme fortés ruixades qu' han deixat los camps ben assahonats.

Abans d' ahir se proclamá a nostra ciutat l' estat de guerra en tota la provincia.

Nostre estimat amich D. Francesch Raga ha traslatat la fanaderia que tenia establerta als porxos de la plassa de la Font al carrer del Pont de pedra n. 1 ó siga devant mateix de son antich establiment.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital.

MORESO

Gran botiga de calsat de totes classes

SABATES Y BOTINES D'IVERN

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l'any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DELA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Libreria,

Comissions y Representacions

D. Obdulio Rodriguez

CARRÉ DE MONCADA, 1
TORTOSA

LA CHERTOLINA

XOCOLATE

LLEGITIM

TURRÓ de CHERTA

CHERTA (TARRAGONA)

Joseph Ricart

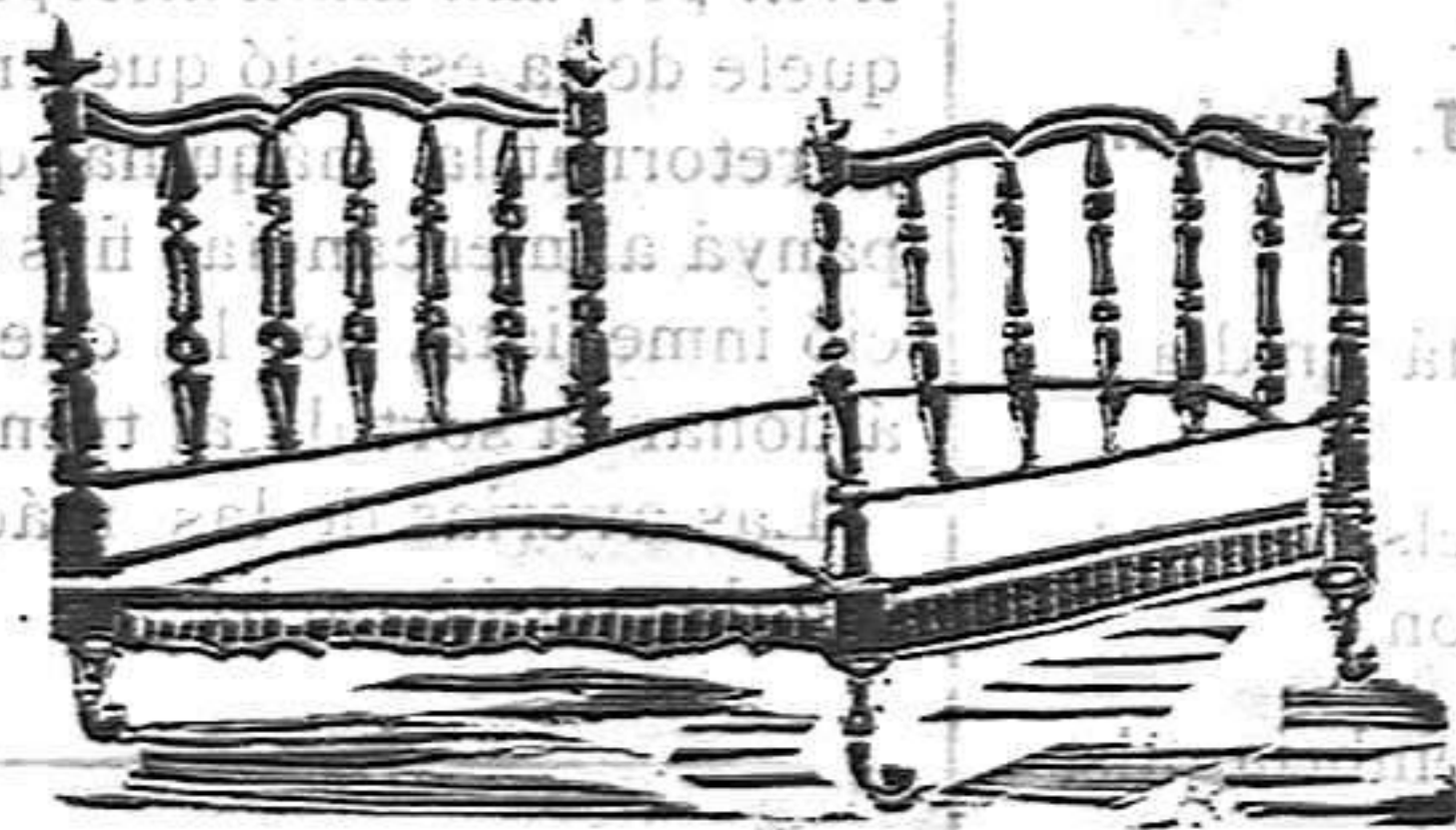
Casa fundada l'any 1842

Ebanisteria y taller de mobles de totes classes

Fills de Bonaventura Sanz.-Tortosa.

Especialitat en la decoració de salons y mobles de capritx,

Carrer de Moncada, 13.
(DEVANT DEL SEMINARI)

Libreria fundada l'any 1818

Francesch Mestre

TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

- Obres de Mossen Jascinto Verdaguer
- » » Tomás A. Rigualt
- La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta
- Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
- Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta
- » » » » rústica o'50 peseta
- Doctrina cristiana—cartonet—o'50 peseta

DEPÓSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA 'L COMERS: Factures, Cartes, Memorandums, Accions, Sobres, Prospectes, Lletres, Chèchs, Pagarés, Circulars, Notes de preus, Estats, Esqueles, Rebutis, Catálechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc Impresions ab tinta de copí.—Tituls honorífichs, Etiquetes de totes classes, Invitaciones, Targetes, Participacions de casament, De naixement, De primera Missa, De Professió Relligiosa, Recordatoris y tota classe de trevalis de fantasia.—Especialitat ab impresions artístiques sobre satí, papé japonés y pergamí, Vinyetes modernistes y characters gòtichs del sigle XV Varietat de clíxes pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una peseta lo cent,

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periódichs, Revistes, Memories, Reglaments, Follets, Obres científiques y Literaries, et. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre papé negre o cartolina, Treballs artístichs á varies tintes, Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de targetes postal.

Plassa del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Peraques, Paraygües, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeons, Objectes pera regalos, y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESES EN CARTO DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÔRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc. Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1. TORTOSA.